

Andningshjälpmedel och inhalationsutrustning - manuell rengöring, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar, giltighetstiden förlängd.

Sammanfattning

Rutinen avser rengöring av andningshjälpmedel och inhalationsutrustning i vårdmiljö. För rengöringsrutiner i patientens hem, se tillverkarens anvisning.

Rutinen beskriver hur manuell rengöring utförs utan att använda vådrummets handfat.

Bakgrund och syfte

Bakterier som trivs i fuktig miljö lever ofta i så kallad biofilm. Biofilm bildas i avloppsledningar, bottensil och på andra delar av tvättställ. Tillväxt av biofilm och bakterier gynnas om de tillförs näring i form av till exempel kroppsvätskor. Stänk från avlopp innebär risk för spridning av samma smittämnen som finns i avloppets biofilm.

Syftet med rutinen är att undvika kontaminering av handfatets avlopp med risk för smittspridning som följd.

Förutsättningar

All utrustning som är avsedd för flergångsbruk ska rengöras enligt tillverkarens anvisningar. Rengöring i diskdesinfektor är alltid förstahandsval om utrustningen tål det. Om detta inte är möjligt ska användande av engångsutrustning övervägas.

I de fall där manuell rengöring med vatten är enda alternativet bör detta ske över en skål/kärl och inte över ett handfat. Vattnet från rengöringen ska inte heller hällas ut i handfatet eftersom det då finns risk att bakterier från patientens luftvägar förs ner i handfatets avlopp. Bakterierna kan bilda så kallad biofilm i avloppet och är då mycket svåra att få bort. Bakterier riskerar sedan att via vattenstänk från biofilmen föras över till händer eller annan utrustning med en smittspridning som följd.

Utförande

Utrustningen rengörs enligt tillverkarens anvisningar.

- Till sköljning och tvättning används vanligt kranvatten som hållts upp i tillbringare eller annat kärl.
- All sköljning av utrustningen görs över en skål, till exempel en rondskål, för att samla upp sköljvattnet.
- Om utrustningen behöver diskas eller på annat sätt bearbetas mekaniskt för att få bort synlig smuts görs detta under vattenytan i skålen/kärlet för att undvika stänk. Byt vatten om det behövs. Använt vatten hälls ut i spoldesinfektorns avlopp.
- Efterskölj utrustningen med sterilt vatten över en skål för att samla upp sköljvattnet. Slå ut sköljvattnet i spoldesinfektorns avlopp.
- Förvara den rengjorda utrustningen på torr plats, till exempel i ren burk på patientens sängbord.

Arbetsgrupp

Innehållsansvarig

Susanne Roos, hygiensjuksköterska, Vårdhygien SÄS

Remissinstanser

Verksamhetschefer, SÄS

Källförteckning

1. Bygghälsa och Vårdhygien. Svensk Förening för Vårdhygien 2025.
https://d1da7yrcucvk6m.cloudfront.net/sites/16/media/2688917_SFVH_Byggnation_och_va%CC%8Ardhygien_BOV_2025-06-24.pdf?1751464426
2. Andningsvård. Vårdhandboken.
www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/luftvagar/andningsvard
3. Stjärne Aspelund et al. Acetic acid as a decontamination method for sink drains in a nosocomial outbreak of metallo- β -lactamase-producing *Pseudomonas aeruginosa*. *Journal of Hospital Infection* vol. 94, nr.1, 2016: 13-20.
<https://doi.org/10.1016/j.jhin.2016.05.009>
4. J. Edman-Wallér et al. [A hospital-wide outbreak of extended-spectrum \$\beta\$ -lactamase-producing *Klebsiella oxytoca* associated with contaminated sinks and associated plumbing: outbreak report, risk factor analysis and plasmid mapping - ScienceDirect](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Susanne Roos, (susro4), Hygiensjuksköterska

Granskad av: Susanne Roos, (susro4), Hygiensjuksköterska

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-523

Version: 3.0

Giltig från: 2025-12-18

Giltig till: 2027-12-18